

El mercat de treball Balear

Les característiques bàsiques del mercat de treball balear són l' estacionalitat, una especialització excessiva del sector serveis i un teixit empresarial de petites empreses amb pocs treballadors. Aquestes característiques queden de manifest de forma clara i precisa en la contractació, que fa que un elevat grau d' ocupació quedi condicionat excessivament a ser inestable, eventual i precari.

La comparació del comportament de las poblacions laborals de Balears amb les de la resta de l' Estat ens dona una primera perspectiva sobre el mercat balear.

La taxa d' activitat de Balears comparada amb les demás comunitats autònomes fou el 2003 la més alta de l' estat, assolint la mitjana anual la xifra del 61,26% (a més de 6 punts de la mitjana estatal); aquesta circumstància es va repetint en els darrers anys. Això significa que de cada 100 persones en edat de treballar, a Balears n' hi ha 61 que ho fan o estan en disposició de fer-ho. El llistó del 60% d' activitat no el sobrepassa cap altra comunitat autònoma. Les que més s' apropen són Catalunya (59,33%), Canàries (58,24%) i País Valencià (57,03%).

Si ens referim a la taxa d' ocupació, Balears apareix novament amb la taxa d' ocupació més alta: 55,59% de mitjana l' any 2003, quasi 7 punts per damunt la mitjana nacional, i a gairebé 2 punts de diferència de Catalunya, segona comunitat amb la taxa d' ocupació més elevada. Pel que fa a Astúries o Extremadura les comunitats amb les taxes més baixes, la diferència és de quasi 14 punts.

La mitjana anual d' atur registrat de 2003 fou de 28.734 registrats i la de 2002 fou de 25.917, fet que suposa un increment del 10,9% respecte l' any passat. D' aquesta forma, es romp la tendència dels darrers anys en que l' atur es venia reduint.

Respecte als aturats de llarga durada, aquest col·lectiu suposa el 15,9% sobre el total d' aturats. L' atur de llarga durada no afecta per igual a dones que a homes, així les dones per a l' any 2003 suposen el 59,4% d' aquest col·lectiu, front al 40,6% dels homes. Així mateix, si ens fixam amb els aturats que porten més de dos anys registrats a les oficines d' ocupació, una vegada més són les dones les que s' emporten la pitjor part ja que el 63,6% sobre el total d' aturats amb més de dos anys en aquesta situació, són dones.

Així doncs, aquest col·lectiu per les seves magnituds, perfectament abordables a la nostra comunitat autònoma, fa possible que s'abordi el problema des de la perspectiva de la formació i la inserció laboral, per evitar la sortida d'aquest col·lectiu del mercat de treball balear.

Si feim atenció a la contractació, les dades reflecteixen l'estacionalitat i temporalitat de l'ocupació que s'està creant, així com la precarietat i altres aspectes que si bé són estructurals del nostre mercat laboral, qui pateix més els efectes negatius és sobretot el col·lectiu femení. A continuació anirem entrant en cada un d'aquests aspectes.

L'eventualitat en l'ocupació porta a una major rotació del treball; atur i ocupació es constitueixen com a fases o estacions de la vida laboral de gran part dels treballadors de les Illes. Per a l'any 2003, l'índex de rotació (coeficient entre l'atur registrat i les col·locacions multiplicat pels 365 dies de l'any) és de 31 dies de mitjana en que una persona aturada a Balears tarda a col·locar-se o trobar feina. Aquest índex ens serveix com a indicador tant de l'eventualitat contractual com de la rotació laboral. L'increment en el nombre de contractacions més les altes taxes de temporalitat i precarietat porten a una alta rotació. Per sexe, un home tarda 25 dies a col·locar-se, mentre que una dona en tarda 38 dies, això ens explica que per les dones aturades és més difícil i costós trobar un lloc de feina i col·locar-se que per un home.

Així mateix, un altre indicador que ens serveix per mesurar la precarietat laboral és el de la mitjana teòrica de contractes per persona desocupada (divisió entre el total de contractes anuals i la mitjana d'atur anual), que a l'any 2001 fou de 17 contractes. L'evolució d'aquest indicador és prou clara: 3 l'any 1994, 5.8 l'any 1995, 7.8 l'any 1996, 9.5 l'any 1997, 12.6 l'any 1998, 16.7 l'any 1999, 18.1 l'any 2000, 17 per a l'any 2001, 13,5 per a l'any 2002 i 12 per a l'any 2003. Si analitzam aquest indicador segons sexe, ens dona el següent resultat: per les dones, la mitjana teòrica de contractes es situa en 10 contractes i, pels homes, en 15 contractes. Aquests valors ens diuen que els homes tenen més contractes però que aquests són de durada més curta.

Abordarem l' anàlisi a partir de quatre col·lectius amb especial dificultat d' inserció en el mercat de treball com són: els immigrants, les dones, els joves i els majors de 45 anys.

IMMIGRANTS

Les Fonts disponibles i utilitzades per a l' anàlisi d' aquest col·lectiu són les següents:

- Tresoreria General de la Seguretat Social de les Illes Balears. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.
- Explotació del Padró Municipal a 1 de gener de 2003. INE.

El fenomen de la immigració a les Illes en relació al conjunt de l' Estat presenta unes particularitats pròpies que no es poden deixar de banda a l' hora d' abordar la situació actual d' aquest col·lectiu en el mercat de treball balear.

Per entendre millor la relació dels col·lectius immigrants amb el mercat de treball és necessari distingir el tipus d' immigrant del que estam parlant. Així doncs, establim 4 tipus d' immigrants:

- Els rendistes i jubilats del nord d' Europa que viuen a zones turístiques
- Els treballadors estrangers que han arribat acompanyant els fluxos de capital (nord i centre d' Europa, americans i japonesos).
- Mà d' obra relativament qualificada que emigra al nostre país per qüestions de millora de qualitat de vida.
- Els denominats immigrants econòmics que surten del seu país per falta d' oportunitats econòmiques (Àfrica, Àsia i Llatinoamèrica). Aquest grup és el que més ha crescut en els últims anys.

La població estrangera resident a les Balears

Segons els últims resultats de l' explotació del Padró Municipal, són 1,977.944 els estrangers empadronats en algun dels municipis d' Espanya en data d' 1 de gener de 2002, el que representa un 4,73% de la població total empadronada. Amb respecte a l' any anterior, que hi havia 1,370,657, l' augment és del 44,31%. Per a Balears, aquest augment és del 35,50%.

A primers de gener de 1998 els majors percentatges d' estrangers es donaven a Balears, Ceuta i Melilla que passaven del 4%. Els seguien Canàries (3,39%), Comunitat Valenciana (2,54%) i Comunitat de Madrid (2,26%). A l'altra banda estaven Extremadura (0,38%), Principat d' Astúries (0,56%) i Castella La Manxa (0,57%). Al llarg dels quatre anys següents aquests percentatges creixen a totes les comunitats autònomes, no quedant en data de l' 1 de gener de 2002 cap comunitat amb menys de l' 1% d' estrangers.

Els més alts són els de Balears amb un 10,88%, Melilla amb un 9,29%, Comunitat de Madrid amb 8,04% i Canàries amb 7,76%. També són molt elevats els increments de la Comunitat Valenciana, Múrcia, Catalunya, La Rioja i Navarra. Les comunitats amb menys percentatge d' estrangers són Astúries, Extremadura, Galícia, Castella i Lleó, País Basc i Cantàbria.

D' aquestes dades es dedueix que els estrangers que han arribat els darrers anys a Espanya han començat de forma progressiva a fixar la seva residència en comunitats autònomes de l' interior que abans gairebé no rebien immigració, a més de continuar fent-ho en les tradicionals de la Mediterrània i Canàries que, conserven els majors percentatges. Probablement la raó és que la majoria dels immigrants actuals ve a la **recerca d' un treball** mentre que abans ho feien per passar la jubilació pel que triaven com a residència zones costaneres.

Les Illes Balears són la comunitat autònoma amb major proporció d' estrangers. És a dir, la taxa d' estrangers arriba al 13,35%, front al 10,88% del padró de 2002.

Les dades de l' INE per a l' any 2003, ens diuen que dels 99.744 estrangers inscrits a Balears a primer de gener de 2002 tenen la següent distribució segons nacionalitat: nacionals de la Unió Europea 51% (el 71,70% l' any 1998), iberoamericans 26% (9% el 1998), africans 14% (10% el 1998), nacionals d' antics països de l' Est d' Europa 1% (3% el 1998), d' Estats Units i Canadà 1% (3% el 1998) i de la Resta del Món menys de l' 1%. Per països de procedència, els alemanys, que sumen 22.905, ocupen el primer lloc entre els estrangers que resideixen a les illes. Els segueixen, els britànics, 13.714 en total, els marroquins (12.650), els equatorians (11.937) i els argentins (9.148).

Si s' observa la seva distribució segons sexe. Podem dir que a la majoria de comunitats predominen els homes estrangers sobre les dones. En el cas de Balears, el predomini masculí és dels més baixos (105,1) front al 172,3 de Múrcia o el 112,7 a nivell nacional.

Centrant-nos ja en la perspectiva més laboral, i recollint les dades d'ocupació facilitades per la Tresoreria General de la Seguretat Social, observam que el total de treballadors estrangers donats d'alta a Balears és de 43.197. Es dona un increment respecte a l'any 2002 de 4.308 treballadors, el que en termes relatius suposa un 11,1% més. La distribució per nacionalitats i règims és la següent:

- La distribució segons si són estrangers comunitaris o no comunitaris és gairebé equitativa; un 48% pels treballadors comunitaris i un 52% pels no comunitaris. Aquest percentatge per a l'any 1999 era del 63,7% pels estrangers comunitaris i del 36,3% pels estrangers no comunitaris. És a dir, que en 5 anys la distribució s'ha fet equitativa i a la vegada s'ha invertit, guanyant més pes sobre el total de treballadors estrangers els afiliats no comunitaris.
- Sobre el total de treballadors comunitaris, hem de destacar que per tipus de règim un 60% fa feina com assalariat (règim general), un 37% al règim d'autònoms i l'1% restant pertany a altres règims.
- Sobre el total d'afiliats estrangers comunitaris el 34,8% són alemanys i en segon lloc amb un 24,4% trobam els britànics.
- Respecte als afiliats estrangers no comunitaris, la distribució per règims és la següent: un 79,7% al règim general, un 7,6% al règim d'autònoms, un 3,8% al règim agrari i un 8,6% al règim de la llar. En relació al país d'origen, un 21,6% dels afiliats són del Marroc i un 16,1% de l'Equador. Aquests són els dos països que més mà d'obra provinent de fora de la UE aporten al mercat de treball balear. Si ens fixam amb la distribució del tipus de règim segons nacionalitat, destacam el pes del marroquins dins el règim agrari i el dels treballadors colombians, equatorians i filipins dins el règim de la llar.

DONES

Les Fonts disponibles i utilitzades per a l'anàlisi d'aquest col·lectiu són les següents:

- Servei d'Ocupació de les Illes Balears. Conselleria de Treball i Formació, Govern de les Illes Balears
- Tresoreria General de la Seguretat Social de les Illes Balears. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.

- Encuesta de Población Activa 2003. INE

Distribució de l'atur segons sexe

Si la xifra d'atur s'analitza en termes de gènere, observam que el 54,2% del total de persones aturades durant l'any 2003 eren dones, mentre que el 45,8% foren homes. Es dona una diferència de 8 punts. Aquests valors evidencien d'una manera clara que l'atur a les Balears està fortament feminitzat i que és el col·lectiu femení el que encapçala el rànquing de desocupació; malgrat tot, s'ha de puntualitzar que aquesta diferència es va reduint d'any en any, i si ho comparam en relació a les dades de 2001 es dona una reducció de 6 punts. L'atur femení es centra en les dones entre 20 i 34 anys, acaparant més del 54% del total de dones aturades.

La distribució de l'atur segons el grup d'edat mostra diferències entre homes i dones. L'atur femení és força més jove que l'atur masculí. En el 2003 el 37,2% de les dones aturades eren menors de 29 anys, i per als homes el percentatge es situava en el 34,2%. Per als col·lectius de majors de 50 anys la proporció és inversa donat que en el cas de les dones suposa un 15,25% i en els homes el percentatge és clarament superior: 25,6%.

Si ens centram en la distribució de l'atur segons sexe i nivell d'estudis no podem extreure diferències significatives.

Segons dades de l'EPA, la taxa d'atur per ambdós sexes es d'un 9,31% i per sexes és d'un 7,49% per als homes i un 11,82% per a les dones amb una diferència de més 4 punts, que s'ha reduït considerablement en els últims anys. Les dades de l'EPA ens confirma la feminització de l'atur en les edats més joves. Així doncs per a les dones menors de 25 anys la taxa d'atur es situa en un 32,05% mentre que per als homes a la mateixa franja d'edat és d'un 24,31% (aquest percentatge s'ha incrementat en el darrer any en més de 10 punts).

Si analitzam les dades de l'EPA referents a inactius per situació d'inactivitat del darrer trimestre de 2003 (la taxa d'inactivitat a Balears és del 39,5%) observam que un 50,6% del total d'inactius responen a una situació de tasques de la llar. I sobre el total d'aquest grup, el 84,5% són dones.

Distribució de les afiliacions segons sexe

El 41,2% del total de cotitzants a la Seguretat Social durant aquest any 2003, són dones. Sobre el total de dones afiliades només un 15% es troba al règim d'autònoms i un 81,2% al règim

general. El 58,8% del total de cotitzants són homes. La distribució segons els règims presenta un 23% d' autònoms (8 punts per sobre de les dones) i un 74,3% al règim general.

Distribució de les contractacions segons sexe

Analitzant el nombre de contractes registrats **segons sexe** durant l' any 2003, la distribució d' aquestes a les Balears en valors absoluts i relatius es distribueix de la següent forma: per a les dones, ens dóna un total de 192.619 i pels homes, ens dóna un total de 147.453.

Així doncs, la població contractada al llarg del 2000 es xifra en 340.072 contractes que en el seu repartiment per sexe suposa un 43,4% per a les dones i un 56,6% pels homes. D' aquesta manera, malgrat el major volum de dones disposades a entrar dins el mercat de treball, segueixen essent els homes els que obtenen majors xifres absolutes d' ocupació, és a dir, es col·loquen més, mentre que les dones són majoria a les llistes de l' atur.

Per tant, trobam una primera trava inicial que demostra que el mercat de treball evoluciona, encara que molt lentament, cap a la integració de la dona en situació cada vegada més equiparada amb la de l' home i, així i tot, encara queda molt de camí per recórrer i el procés d' inserció de la dona és lent i difícil i sobretot si analitzam en quines feines i en quins sectors d' activitat econòmica s' ocupen les dones, el que constitueix una segona trava. S' ha de dir, que majoritàriament aquestes s' ocupen en el sector serveis –personal de neteja hotelera i oficines -, on les relacions contractuals són més flexibles i el grau de temporalitat és més elevat .

Distribució de les contractacions registrades segons sexe

En relació a les ocupacions més contractades:

Dones

Ocupacions més contractades a les Illes Balears, 2003.

	Total	%	Acumulat %
Personal de neteja ofi/hotel	32.680	22,18	22,18
Cambreses, bàrmans i assim	20.887	14,17	36,35
Dependents i exhibid tendes	19.630	13,32	49,67
Taquígrafes i mecanògrafes	17.842	12,11	61,78
Cuineres i preparadores de	4.879	3,31	65,09
Recepcionistes establ dist	3.367	2,28	67,37
Auxiliars infermeria hosp	3.163	2,14	69,51
Peons de transport i desc	2.695	1,82	71,33
Gües i hostesses de terra	2.684	1,82	73,15

Infermeres	2.175	1,47	74,62
Total 10 ocupacions	110.002	74,62	

Font: SOIB

Homes**Ocupacions més contractades a les Illes Balears, 2003.**

	Total	%	Acumulat %
Picapedrers	30.673	15,91	15,90
Peons de la construcció	24.285	12,59	28,50
Cambriers, bàrmans i assim	21.518	11,16	39,66
Peons de transport i desc	10.982	5,69	45,35
Operadors maquinària Mov. Ma	8.952	4,64	49,99
Personal de neteja ofi/hotel	8.859	4,59	54,58
Taquígrafs i mecanògrafs	7.913	4,10	58,68
Cuiners i preparadors de	7.269	3,77	62,45
Dependents i exhibid tendes	5.840	3,02	65,47
Taxistes i conduc automòb i	5.440	2,82	68,29
Total 10 ocupacions	131.731	68,29	

Font: SOIB

les dones, registren el major nombre de contractes en el sector serveis, i més concretament en les activitats hoteleres i les activitats lligades al comerç: personal de neteja oficina/hotel (22,%) –32.680 contractes -, cambrera, bàrmans i assim. (14,2%) –20.887 contractes -, dependenta i exhib tendes (13,3%), –19.630 contractes -. Aquestes tres ocupacions, aglutinen gairebé el cinquanta per cent (un 49,7%) del total de contractació femenina de l' any 2003.

En relació a l' any passat, les 10 primeres ocupacions experimenten un descens d' 1,1 punts pel que fa al valor acumulat d' aquestes ocupacions. És a dir, es redueix sensiblement la concentració de contractes en unes poques activitats econòmiques. La distribució de les ocupacions més contractades durant l' any 2003, presenta les mateixes característiques substancials que anys anteriors. Així també, la quarta ocupació que registra un volum major de contractació és la de taquígrafes i mecanògrafes (12,1%); i la cinquena cuineres (3,3%). És a dir, que en cinc activitats es concentra el 65,1% de la contractació, respecte a l' any 2002 aquesta distribució contractual en les cinc primeres activitats disminueix lleugerament en més d' un punt (1,3 punts).

els homes, concentren un major nombre de contractació en les activitats econòmiques referents a la construcció, un 28,5% de la contractació registrada durant el 2003 es realitzà dins aquest sector: picapedrers (15,9%) –30.673 contractes - i peons de la construcció (12,6%) – 24.285 contractes- i a l' hoteleria: cambriers, bàrmans i assim. (11,2%) –21.518 contractes -. Les

cinc primeres ocupacions, concentren el 50% del total de contractes, percentatge que suposa una igual disminució (3,6 punts) que el grup de les dones respecte a l' any anterior.

Ocupacions més contractades a les Illes Balears, 2003.

	Total	%	Acumulat %
Cambriers, bàrmans i assimers	42.405	12,50	12,50
Personal de neteja ofi/hotel	41.539	12,20	24,70
Picapedrers	31.268	9,20	33,90
Taquígrafs i mecanògrafs	25.755	7,60	41,50
Dependents i exhibid tendes	25.470	7,50	49,00
Peons de la construcció	24.896	7,30	56,30
Peons de transport i desc	13.677	4,00	60,30
Cuiners i preparadors de	12.148	3,60	63,90
Operadors maquinària Mov. Ma	8.952	2,60	66,50
Peons indústria manufacturera	6.001	1,80	68,30
Total 10 ocupacions	232.111	68,30	

Font: SOIB

Així doncs, després d' aquesta primera aproximació en relació a les ocupacions més contractades segons sexe, les primeres 10 ocupacions concentren el 68,3% de la contractació registrada l' any 2003. D' aquesta forma, si comparam aquesta distribució amb la de l' any passat (70,9%) disminueix en 2,6 punts. La primera ocupació que ens trobam, és la de cambriers/es, bàrmans i assim. amb un 12,5% -42.405 contractes -, seguit de molt a prop per el personal de neteja (12,2%) -41.539 contractes -; picapedrers (9,2%) -31.268 contractes, taquígrafs/es i mecanògrafs/es (7,6%) -25.755 contractes - i per últim, dependents/es i exhib de tendes (7,5%) -25.755 contractes -. És a dir, que en cinc ocupacions es concentra el 49% de la contractació total. En relació a l' any passat, s' observa com la categoria de peons de la construcció passa del quart lloc al sisè lloc per aquest any 2003; en benefici d' altres dues ocupacions amb un perfil més feminitzat com són: taquígrafs/es i mecanògrafs/es i dependents/es i exhib de tendes.

La distribució dels contractes segons les categories ocupacionals, ens mostra com un percentatge molt elevat de contractes es registren dins el grup *Treballadors de serveis de restauració, personals, protecció i venedors de comerços*; són feines relacionades amb les treballs domèstics, la restauració, la cura personal, la protecció de persones i béns, el manteniment de l' ordre públic o a la venda de mercaderies en un comerç o en els mercats. L' altre grup amb més contractació registrada és el dels *Treballadors no qualificats*; dins aquest grup hem de diferenciar els dels treballadors no qualificats en serveis (excepte transports), i un altre per a la resta de peons que realitzen en el seu treball un major esforç físic.

JOVES

Les Fonts disponibles i utilitzades per a l' anàlisi d' aquest col·lectiu són les següents:

- Tresoreria General de la Seguretat Social de les Illes Balears. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.
- Servei d' Ocupació de les Illes Balears. Conselleria de Treball i Formació. Govern de les Illes Balears.
- Encuesta de Población Activa. 2003.
- Universitat de les Illes Balears (UIB) Departament de Ciències de l' Educació. Estudi sobre la inserció laboral dels joves amb baix nivell educatiu a Balears. SOIB, Govern de les Illes Balears.

Distribució de l'atur pels menors de 30 anys

Analitzant les dades d' atur, en què els menors de 30 anys representen al voltant del 31,3% de les persones aturades l' any 2003, es posa de manifest la forta presència del col·lectiu joves en el mercat de treball i també al mateix temps ens dóna referències de com aquests s' hi mouen: important presència de joves en el mercat laboral, encara que, amb característiques com la subocupació i la inestabilitat laboral: precarietat laboral, rotació dels contractes i lluita contra l' atur conformen un col·lectiu que haurà de ser objecte de mesures decidides, ja que formen un potencial amb molta capacitat generadora d' ocupació.

Les taxes d' atur de l' EPA ens donen la següent distribució: un 28,17% per als menors de 25 anys i un 6,62% per als majors de 25 anys. Més de 21 punts de diferència entre els dos grups d' edat. Aquest diferencial ens constata la importància de la taxa d' atur juvenil.

En aquest sentit, es fa necessari millorar la capacitat d' inserció professional, basant-se en la **determinació precoç de les necessitats formatives**, amb l' objectiu sobretot que la taxa d' atur juvenil deixi d' ésser tan elevada:

- tenir en compte el potencial de tots els joves desocupats, abans que passi el primer mig any d' atur de rigor, en forma d' ocupació, formació, pràctiques laborals, etc., o qualsevol altra mesura que pugui afavorir la seva inserció professional;

- així també, per evitar la rotació dels contractes i l' eventualitat laboral del col·lectiu joves és urgent dotar a aquests d' una major capacitat d' adaptació a les transformacions tecnològiques i econòmiques i de qualificacions que corresponguin a les necessitats del mercat de treball. Aquesta rotació en els contractes dels joves s' explica a partir de dues causes:
- en primer lloc, trobam els que abandonen el sistema educatiu per passar a desenvolupar la seva activitat en el sistema productiu són els que registren uns nivells de qualificació més baixos, i que en arribar la temporada baixa tenen menors probabilitats d' aconseguir una feina.
- en segon lloc, hem de parlar dels joves que tenen la possibilitat de continuar els seus estudis i poder combinar estudis i activitat, d' aquesta forma són més grans les oportunitats d' entrada en un mercat. Les dades més recents que permeten establir comparacions entre indicadors d' activitat econòmica per grups d' edat a Balears, Estat espanyol i la Unió Europea són de l' any 2002. Les dades per grups d' edat que presenten es refereixen a les taxes d' activitats i d' atur, mentre que les d' ocupació no figuren desagregades per grups d' edat. Aquestes dades reflecteixen la major activitat econòmica de la població jove de 15 a 24 anys de Balears en relació a l' espanyola considerada globalment. Si la comparació la feim amb la Unió Europea, observam que les taxes d' activitat d' aquesta i de Balears són molt semblants. És en les taxes d' atur de la població de 15 a 24 anys on la situació de Balears és pitjor que la de la Unió Europea considerades globalment. Un altre indicador que ens aproxima al nivell de qualificació dels joves a Balears, és la taxa bruta de graduats/es en ESO per municipis de les Illes Balears (curs 1999-2000). Aquesta oscil·la entre un 32,65% a Muro i un 79,50% a Valldemossa. I per altra banda a Balears, els alumnes que no aconseguiren el títol de graduat d' ESO el curs 1999/2000, per municipis d' ubicació dels centres de secundària va d' un 24,06% a Maó a un 37,9% a Lluçmajor.

Per acabar de matisar el fet de la baixa qualificació dels joves a Balears hem de fer referència a les taxes d' inactivitat que ens dóna l' EPA. Així observam que del total d' inactius a Balears, un 15,87% són estudiants i per a Espanya aquest col·lectiu representa el 17,12% .

Hem d' assenyalar, que les conseqüències socials d' aquest fet ja es deixen intuir i que aquestes són preocupants, ja que ens trobam amb una població jove que ha passat per una experiència laboral "no lineal", configurada conforme a les exigències del mercat (relació contractual feble, desconfiança respecte a l' empresa, inestabilitat en el lloc de feina...) sobretot pel que fa al costat

de l' empresa. D' aquesta forma la trajectòria professional d' aquests futurs treballadors està marcada per la mobilitat i la rotació en l' ocupació, el que implica que el treball perdi el seu caràcter vertebrador de la identitat social fruit de la “*societat del treball*”.

Distribució de les afiliacions menors de 30 anys

Sobre el total d' afiliacions a la Seguretat Social el 27,98% són persones treballadores menors de 30 anys, segons la mitjana de 2003. El 54,95% del total de cotitzants menors de 30 anys són homes i el 45,05% són dones.

Distribució de les contractacions menors de 30 anys

El percentatge de contractes registrats, segons dades del 2003, als menors de 30 anys és d' un 52,32% i per a la resta de grups és del 47,68%. Segons modalitat contractual, només un 10,22% dels contractes registrats a joves són indefinits i un 89,78% són contractes de durada determinada.

Si només ens fixam amb els contractes de durada determinada entre el col·lectiu de joves, la distribució més freqüent segons modalitat contractual és la següent:

- 66,6% són contractes eventuais
- 26,7% són contractes per obra i servei
- 1,8% són contractes formatius (menors de 30 anys) i per als menors de 25 anys, aquest percentatge és del 2,7 sobre el total de contractes durada determinada.

MAJORS DE 45 ANYS

Les Fonts disponibles i utilitzades per a l' anàlisi d' aquest col·lectiu són les següents:

- Servei d' Ocupació de les Illes Balears. Conselleria de Treball i Formació. Govern de les Illes Balears.
- Tresoreria General de la Seguretat Social de les Illes Balears. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.
- Encuesta de Población Activa, 2003. INE.

Distribució de l'atur majors de 45 anys

En relació a l'edat, també cal fer esment al grup de majors de 45 anys, que en aquest cas concentren només el 13% de les contractacions registrades i el 47,56% de l'atur durant l'any 2003. En canvi, les dades d'atur ens mostren un grup que es caracteritza en certa manera per la desocupació estructural ja que la distribució percentual de l'atur en els majors de 45 anys s'incrementa a mida que arriben els mesos d'estiu i que aquest augment es dona sobretot en l'atur de llarga durada (segons xifres gener '03-agost' 03), el que contràriament ocorre amb els demés col·lectius. En aquest cas, s'hauria d'oferir a aquest col·lectiu la possibilitat d'un nou començament, abans de que hagin passat els dotze mesos d'atur, que possibilita mesures de reinserció a aquestes persones desocupades de llarga durada. El percentatge de **persones aturades de llarga durada** en el mes d'agost de 2003 fou del **20,54%** sobre el total d'atur registrat, així també el percentatge d'atur registrat segons durada de la demanda ens situa de ple davant la realitat de l'atur estructural; sobre el total d'atur registrat de llarga durada, gairebé el 40% correspon al percentatge de persones que duen més de dos anys cercant feina.

Distribució de les afiliacions majors de 45 anys

Sobre el total d'afiliacions a la Seguretat Social el 29,93% són persones treballadores majors o iguals de 45 anys, segons la mitjana de 2003. El 62,67% del total de cotitzants majors o iguals de 45 anys són homes i el 37,33% són dones

Distribució de les contractacions majors de 45 anys

Del total de la contractació, un 13% es dona entre la població treballadora majors o iguals de 45 anys. Aquest percentatge ens demostra que el volum de contractes registrats en aquest grup d'edat, és poc significatiu respecte al del joves. D'aquests un 12,44% són contractes indefinits i el 87,56% restant són contractes de durada determinada.

Si només ens fixam amb els contractes de durada determinada entre el col·lectiu de majors de 45 anys, la distribució segons modalitat contractual és la següent:

- 58,1% són contractes eventuais
- 33,1% són contractes per obra i servei

- 7,7% són contractes d' interinitat

En definitiva aquesta distribució de l' atur i la contractació a través de l' edat, ens dibuixa una situació laboral amb importants obstacles que fan que la inserció i/o la reinserció de determinats col·lectius sigui difícil si no es fa a través del desenvolupament d' una mà d' obra qualificada i amb capacitat d' adaptació, que incrementi les possibilitats de formació permanent.